

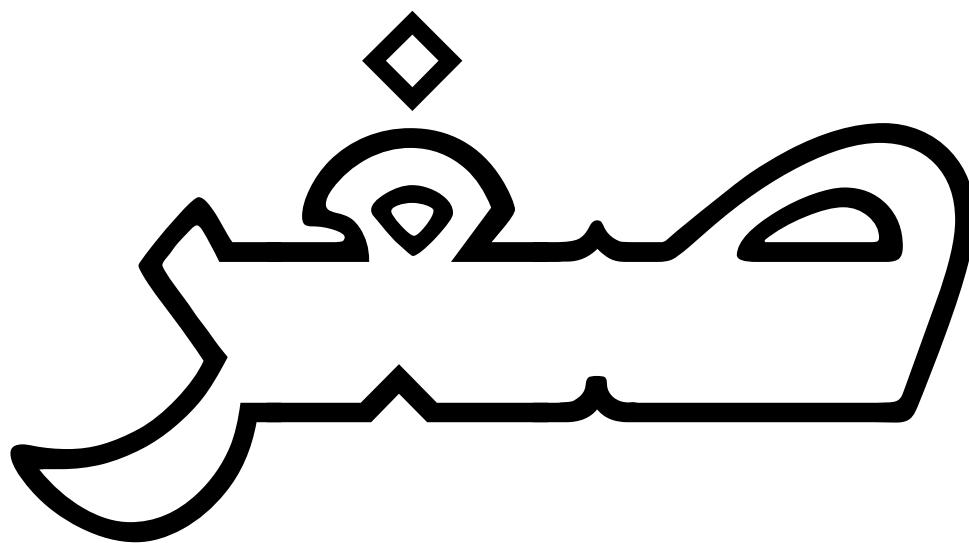

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۹۶۰

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود.

قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۹۶۰، «صغر» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «صغر» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «صغر» می‌باشد.^۱

امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۹۶۰
ریشه	صغر
تعداد تکرار	۱۳
تعداد مشتقات	۹
تعداد ریشه مرتبط	۱۱۸

فهرست مشتقات

۱. أَصَغَرَ (۱) ۳. الصَّاعِرِينَ (۲) ۵. صَاعِرِينَ (۱) ۷. صَغِيرًا (۲) ۹. صَغِيرَةً (۲)
 ۲. أَصَغُرَ (۱) ۴. صَاعِرُونَ (۲) ۶. صَغَارًا (۱) ۸. صَغِيرٍ (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. ابی (۲)	۲۵. جناح (۱)	۵۰. رسل (۳)	۷۴. عذب (۲)	۹۸. کون (۹)
۲. اتی (۶)	۲۶. جنح (۲)	۵۱. رضو (۱)	۷۵. عصم (۱)	۹۹. لوم (۱)
۳. اجل (۲)	۲۷. جند (۱)	۵۲. رود (۱)	۷۶. عطو (۱)	۱۰۰. لیس (۱)
۴. احد (۳)	۲۸. جیء (۱)	۵۳. ریب (۱)	۷۷. علم (۵)	۱۰۱. مثل (۱)
۵. اخر (۲)	۲۹. حتی (۲)	۵۴. رئی (۱)	۷۸. عمل (۴)	۱۰۲. مرء (۱)
۶. ارض (۲)	۳۰. حرم (۲)	۵۵. سجن (۱)	۷۹. غدر (۱)	۱۰۳. مکر (۱)
۷. الله (۱۲)	۳۱. حسن (۱)	۵۶. سطر (۱)	۸۰. غلب (۱)	۱۰۴. ملل (۳)
۸. اله (۱۲)	۳۲. حصی (۱)	۵۷. سفه (۱)	۸۱. غیب (۱)	۱۰۵. نفس (۱)
۹. امر (۱)	۳۳. حضر (۲)	۵۸. سمو (۳)	۸۲. فسق (۱)	۱۰۶. نفق (۲)
۱۰. امن (۳)	۳۴. حقق (۳)	۵۹. سوع (۱)	۸۳. فعل (۲)	۱۰۷. هبط (۱)
۱۱. انن (۲)	۳۵. حیث (۱)	۶۰. سئم (۱)	۸۴. فیض (۱)	۱۰۸. وجد (۱)
۱۲. اوی (۱)	۳۶. خرج (۲)	۶۱. شدد (۱)	۸۵. قبل (۱)	۱۰۹. وحد (۳)
۱۳. ائی (۱)	۳۷. خفض (۱)	۶۲. شفق (۱)	۸۶. قتل (۱)	۱۱۰. ودی (۱)
۱۴. ایی (۲)	۳۸. دعو (۱)	۶۳. شهد (۸)	۸۷. قرآن (۱)	۱۱۱. وسم (۱)
۱۵. بحس (۱)	۳۹. دنو (۱)	۶۴. شیء (۲)	۸۸. قرء (۱)	۱۱۲. وضع (۱)
۱۶. بلی (۱)	۴۰. دور (۱)	۶۵. شئن (۱)	۸۹. قسط (۱)	۱۱۳. وقی (۲)
۱۷. بیع (۱)	۴۱. دین (۴)	۶۶. صوب (۱)	۹۰. قطع (۱)	۱۱۴. وله (۱۲)
۱۸. بین (۴)	۴۲. ذرر (۲)	۶۷. ضرر (۱)	۹۱. قلب (۱)	۱۱۵. ولی (۱)
۱۹. تاجر (۱)	۴۳. ذکر (۱)	۶۸. ضعف (۱)	۹۲. قول (۷)	۱۱۶. ویل (۱)
۲۰. تلو (۱)	۴۴. ذلل (۲)	۶۹. ضلل (۱)	۹۳. قوم (۱)	۱۱۷. یدی (۱)
۲۱. ثقل (۲)	۴۵. ربب (۵)	۷۰. طوع (۱)	۹۴. کبر (۷)	۱۱۸. یوم (۱)
۲۲. جرم (۲)	۴۶. ربو (۱)	۷۱. ظلم (۱)	۹۵. کتب (۱۵)	
۲۳. جزى (۲)	۴۷. رجع (۱)	۷۲. عدل (۲)	۹۶. کفر (۱)	
۲۴. جعل (۱)	۴۸. رجل (۳)	۷۳. عذب (۱)	۹۷. کلل (۲)	
	۴۹. رحم (۲)			

فهرست آیات

۱. {البقرة - ۲۸۲} يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَدَايَنْتُمْ بِدِينٍ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى فَاكْتُبُوهُ وَلْيَكْتُب بِيْنَكُمْ كَاتِبٌ بِالْعَدْلِ وَلَا يَأْبَ كَاتِبٌ أَنْ يَكْتُبَ كَمَا عَلَّمَهُ اللَّهُ فَلْيَكْتُبْ وَلْيُمْلِلِ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ وَلَا بِيْخْسَ مِنْهُ شَيْئًا فَإِنْ كَانَ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ سَفِيهًا أَوْ ضَعِيفًا أَوْ لَا يَسْتَطِيعُ أَنْ يُمْلَ هُوَ فَلْيُمْلِلْ بِالْعَدْلِ وَاسْتَشْهِدُوا شَهِيدَيْنِ مِنْ رِجَالِكُمْ فَإِنْ لَمْ يَكُونَا رَجُلَيْنِ فَرَجُلٌ وَامْرَأَتَانِ مِمَّنْ تَرْضَوْنَ مِنَ الشَّهَادَةِ أَنْ تَضَلَّ إِحْدَاهُمَا فَتُذَكَّرَ إِحْدَاهُمَا الْأُخْرَى وَلَا يَأْبَ الشَّهَادَةُ إِذَا مَا دُعُوا وَلَا تَسْأَمُوا أَنْ تَكْتُبُوهُ **صَغِيرًا** أَوْ كَبِيرًا إِلَىٰ أَجَلِهِ ذَلِكَ أْفَسَطَ عِنْدَ اللَّهِ وَأَقْوَمُ لِلشَّهَادَةِ وَأَدْنَىٰ أَلَّا تَرْتَابُوا إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً حَاضِرَةً تُدِيرُونَهَا بِيْنَكُمْ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَلَّا تَكْتُبُوهَا وَأَشْهِدُوا إِذَا تَبَايَعْتُمْ وَلَا يُضَارَّ كَاتِبٌ وَلَا شَهِيدٌ وَإِنْ تَفَعَّلُوا فِإِنَّهُ فُسُوقٌ بِكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَيُعَلِّمُكُمُ اللَّهُ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ
۲. {الأنعام - ۱۲} وَإِذَا جَاءَتْهُمْ آيَةٌ قَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ حَتَّىٰ نُؤْتَىٰ مِثْلَ مَا أُوتِيَ رُسُلُ اللَّهِ اللَّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ سَيُصِيبُ الَّذِينَ أَجْرَمُوا **صَغَارًا** عِنْدَ اللَّهِ وَعَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا كَانُوا يَمْكُرُونَ
۳. {الأعراف - ۱۳} قَالَ فَاهْبِطْ مِنْهَا فَمَا يَكُونُ لَكَ أَنْ تَتَكَبَّرَ فِيهَا فَاخْرُجْ إِنَّكَ مِنَ **الصَّاعِرِينَ**
۴. {الأعراف - ۱۱} فَغَلِبُوا هُنَالِكَ وَانْقَلَبُوا **صَاعِرِينَ**
۵. {التوبة - ۲۹} قَاتِلُوا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حَتَّىٰ يُعْطُوا الْجِزْيَةَ عَنْ يَدٍ وَهُمْ **صَاغِرُونَ**
۶. {التوبة - ۱۲} وَلَا يُنْفِقُونَ نَفَقَةً **صَغِيرَةً** وَلَا كَبِيرَةً وَلَا يَقْطَعُونَ وَادِيًا إِلَّا كَاتِبَتْ لَهُمْ لِيَجْزِيَهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ
۷. {يونس - ۶۱} وَمَا تَكُونُ فِي شَأْنٍ وَمَا تَتْلُو مِنْهُ مِنْ قُرْآنٍ وَلَا تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا إِذْ تُفِيضُونَ فِيهِ وَمَا يَعْزُبُ عَنْ رَبِّكَ مِنْ مِثْقَالِ ذَرَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَلَا **أَصْغَرَ** مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرَ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ
۸. {يوسف - ۳۲} قَالَتْ فَذَلِكُنَّ الَّذِي لُمْتُنَنِي فِيهِ وَلَقَدْ رَاوَدْتُهُ عَنْ نَفْسِهِ فَاسْتَعْصَمَ وَلَئِن لَّمْ يَفْعَلْ مَا أَمَرَهُ لَيُسْجَنَنَّ وَلَيَكُونَ مِنَ **الصَّاعِرِينَ**
۹. {الإسراء - ۲۴} وَاخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيْتَانِي **صَغِيرًا**
۱۰. {الكهف - ۴۹} وَوَضَعَ الْكِتَابَ فِتْرَى الْمُجْرِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا فِيهِ وَيَقُولُونَ يَا وَيْلَتَنَا مَا لِهَذَا الْكِتَابِ لَا يُغَادِرُ **صَغِيرَةً** وَلَا كَبِيرَةً إِلَّا أَحْصَاهَا وَجَدُوا مَا عَمِلُوا حَاضِرًا وَلَا يَظْلِمُ رَبُّكَ أَحَدًا
۱۱. {النمل - ۳۷} ارْجِعْ إِلَيْهِمْ فَلَنَأْتِيَنَّهُمْ جُنُودٌ لَا قِبَلَ لَهُمْ بِهَا وَلَنُخْرِجَنَّهُمْ مِنْهَا أَذِلَّةً وَهُمْ **صَاغِرُونَ**
۱۲. {سبأ - ۳} وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَأْتِينَا السَّاعَةُ قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي لَتَأْتِيَنَّكُمْ عَالِمِ الْغَيْبِ لَا يَعْزُبُ عَنْهُ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَلَا **أَصْغَرَ** مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرَ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ
۱۳. {القمر - ۵۳} وَكُلُّ **صَغِيرٍ** وَكَبِيرٍ مُسْتَظَرٌّ